

בש"פ 5490/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט העליון

בש"פ 5490/21

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
במ"ת 34735-05-20 מיום 5.8.2021, שניתנה על-ידי
כב' השופט א' משניות

תאריך הישיבה: כ"ה באלול התשפ"א (2.9.2021)

בשם העוררת: עו"ד שרית חתוקה

בשם המשיב: עו"ד סוזי שלו

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט א' משניות) במ"ת 34735-05-20 מיום 5.8.2021, בגדרה נעתר בית המשפט באופן חלקי לבקשת המשיב לשנות את מקום מגוריו מקרית גת לבאר שבע, מקום מגוריה של המתלוננת בעניינו, וזאת במסגרת חלופת המעצר בה הוא שוהה.

רקע

עמוד 1

2. נגד המשיב הוגש ביום 17.5.2020 כתב אישום בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, המייחס לו עבירות של מעשי סודם ומעשים מגונים בקטינה ילידת 2006, בתה של זוגתו דאז, ואשר התבצעו בין השנים 2014-2016.

3. בד-בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה לבית המשפט בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים. ביום 9.8.2020, לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו, הורה בית המשפט המחוזי לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בקרית גת בפיקוחם של מספר מפקחים, ובהם רעייתו הנוכחית. בהחלטה האמורה צוין כי חלופה זו מרוחקת ממקום מגורי המתלוננת, המתגוררת בבאר-שבע. תנאי שחרורו של המשיב כללו, בין היתר, איסור כניסת קטינים למקום מגורי המשיב (למעט בנם הפעוט של המשיב ורעייתו), ואיסור יצירת קשר עם המתלוננת.

4. במהלך החודשים שחלפו מאז, פנה המשיב במספר בקשות להקלה בתנאי שחרורו. בית המשפט המחוזי נעתר לחלקן, והקל בתנאי שחרורו מעת לעת, כך שכיום תנאי המעצר כוללים, בין היתר: רשות לצאת להתאווורות בתחומי קרית גת בנוכחות מפקח במהלך שעותיים בכל יום; לצאת לטיפול פסיכולוגי בבאר שבע, בכפוף להודעה מראש ובליווי מפקח; לצאת לעבוד בקרית גת בליווי אחת המפקחות העובדת במקום; ולארח את ילדיה הקטינים של רעייתו בדירתם המשותפת, למשך מספר שעות במהלך סוף השבוע, בנוכחות רעייתו ומפקח נוסף.

5. ביום 6.6.2021 הגיש המשיב בקשה נוספת לבית המשפט המחוזי, ובה ביקש לשנות את תנאי חלופת המעצר, כך שהוא יהא רשאי לשוב להתגורר עם רעייתו בבאר שבע במקום בקרית גת. בבקשה נטען כי ילדיה של רעייתו מתגוררים אצל הוריה (להלן: הקטינים) וזאת על מנת לאפשר לרעייתו לשמש כמפקחת על המשיב. ואולם, כך נטען, מצבם הנפשי של הקטינים אינו טוב, והוריה מתקשים להשגיח עליהם, ומשכך אימם מבקשת לשוב ולהתגורר בקרבם. המשיב הוסיף וטען כי יש לערוך איזון בין אינטרס המתלוננת לבין האינטרס של אשתו לחזור ולטפל בקטינים. בתוך כך, המשיב הדגיש כי התביעה סיימה את הבאת ראיותיה.

6. המדינה התנגדה לבקשה בהדגישה את חומרת המעשים המיוחסים למשיב ואת מצבה הנפשי של המתלוננת, ובתוך כך עמדה על הפגיעה שתגרם למתלוננת אם המשיב ישוב להתגורר בבאר שבע בסמיכות אליה.

7. בית המשפט המחוזי הורה על קבלת תסקיר מעצר, ובהתאם לכך, הגיש שירות המבחן שני תסקירים משלימים בעניינו של המשיב. שירות המבחן ציין כי לא ניתן לשלול את מסוכנתו של המשיב, וכי אמה של המתלוננת חוששת שחזרתו של המשיב לבאר שבע עלולה להביא להתדרדרות במצבה הנפשי. לצד זאת, צוין בתסקירים כי המשיב מקפיד על המגבלות החלות עליו, וכי רעיית המשיב והקטינים חווים קושי רגשי משמעותי בשל הריחוק ביניהם. לבסוף, המליץ שירות המבחן על קבלת בקשת המשיב כך שיותר לו לגור בבאר שבע במסגרת חלופת המעצר בה הוא שוהה.

8. ביום 5.8.2021 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת המשיב באופן חלקי. בהחלטתו ציין בית המשפט כי לא נעלמו מעיניו העובדה שכתב האישום מייחס למשיב מעשים חמורים מאוד, וכן חששותיהם של המתלוננת ובני משפחתה מחזרתו של המשיב להתגורר בעיר מגוריה של המתלוננת. לצד זאת, צוין כי לא ניתן להתעלם מכך שכתב האישום עוסק בעבירות שבוצעו לכאורה לפני למעלה מחמש שנים, וכי בשנים שחלפו עד הגשת התלונה נגדו, המשיב התגורר בעיר

מגוריה של המתלוננת ולא היה כל קשר ביניהם. עוד צוין, כי מאז שהמשיב שוחרר לחלופת מעצר הוא לא הפר את התנאים המגבילים שהוטלו עליו, וכי בפרק זמן משמעותי זה הוכיח כי הוא ראוי לאמון שניתן בו.

9. על רקע האמור, קבע בית המשפט המחוזי כי נראה שלעת הזו יש לערוך איזון בין הצרכים של הקטינים, לבין שלומה של המתלוננת. בהקשר זה צוין כי מתסקירי שירות המבחן עולה כי יש חשיבות רבה לקרבה פיזית בין רעיית המשיב לבין הקטינים, וזאת בעיקר על רקע היותם בפתחו של גיל ההתבגרות וכן על רקע העובדה שמדובר בתקופת החופש הגדול ותחילת שנת הלימודים שבה יזדקקו הקטינים לליווי ותמיכה של אימם.

10. בית המשפט המחוזי קבע כי בנסיבות אלה, נראה כי המלצת שירות המבחן לאפשר למשיב ולרעייתו לשוב לביתם שבבאר שבע מאזנת באופן ראוי בין האינטרסים המתחרים. לצד זאת, נקבע כי בכדי לתת מענה סביר למסוכנותו הלכאורית של המשיב וכן לחששותיה של המתלוננת מפניו, ידרש המשיב לשהות במעצר בית מלא, למעט השעות שבהן ישהה בעבודה. כן נקבע כי בשלב זה, ימשיכו הקטינים להתגורר בבית הורי רעיית המשיב.

על החלטה זו נסוב הערר שלפניי.

הערר דנן

11. המדינה טוענת כי המשיב מואשם בעבירות חמורות במיוחד, המעידות על מסוכנות רבה, ואשר ככלל, מחייבות מעצר מאחורי סורג ובריח. לפיכך, נקודת המוצא לדיון היא כי המשיב מצוי כבר עתה בתנאים נוחים ביותר ביחס לחומרת העבירות בהן הוא מואשם. המדינה מוסיפה וטוענת כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל הולם לפגיעה הצפויה במתלוננת, וכי מחוות הדעת בעניינה עולה כי שחרור המשיב לחלופת מעצר בבאר שבע יפגע במצבה הנפשי. בתוך כך, המדינה ציינה כי החלופה הנדונה מצויה במרחק קטן מבית המתלוננת (כ-1.3 קילומטר), ועל כן המתלוננת עלולה להיתקל במשיב באקראי גם ללא שהלה יפר את תנאי שחרורו. המדינה ציינה עוד כי התיק נמצא בישורת האחרונה ואף מטעם זה ראוי היה לדחות את בקשת המשיב.

12. בדיון שנערך לפניי חזרה המדינה על עיקר טענותיה ואף הציגה לעיוני חוות-דעת עדכנית אשר תומכת בטענתה בנוגע למצבה של המתלוננת. המשיב מצדו סמך ידיו על החלטתו של בית המשפט המחוזי, והדגיש כי יש להעניק משקל למצבם של הקטינים ולכך שהמשיב התגורר בבאר שבע במשך כחמש שנים לאחר האירועים המיוחסים לו, ובמהלכן לא ניסה ליצור קשר עם המתלוננת. כן נטען כי ההליך העיקרי צפוי להימשך עוד זמן רב.

דיון והכרעה

13. לאחר שעיינתי בחומר הרלוונטי ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.

14. בפתח הדברים אעיר כי ספק בעיני אם, ככלל, בבחינת בקשה לשחרור לחלופת מעצר או לשינוי תנאי חלופת מעצר יש מקום לבחון את האינטרסים של המפקחים ובני משפחותיהם כשיקולים רלוונטיים, זאת במיוחד כאשר קיים אינטרס נוגד הנוגע לנפגע העבירה, לשלום הציבור אולנאשם עצמו. מכל מקום, בענייננו, האינטרס המובן והברור של הקטינים אינו גובר על הצורך להגן על שלומה הנפשי של המתלוננת - שיקול שכידוע על בית המשפט הדין במעצרו של נאשם להביא בגדר שיקוליו (ראו והשוו: בש"פ 651/06 מדינת ישראל נ' גולדבלט, עמוד 9 (23.1.2006); בש"פ 4924/20 זיתון נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (26.7.2020); בש"פ 5075/21 מדינת ישראל נ' מלול, פסקה 12 (29.7.2021)).

15. כפי שעולה מחוות הדעת העדכנית בעניינה של המתלוננת, קטינה בת 15 כיום, מעבר המשיב להתגורר בבאר שבע צפוי לפגוע במצבה הנפשי ולהקשות על מאמצי שיקומה. בהקשר זה לא למותר לשוב ולציין כי בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 9.8.2020 אשר הורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בקרית גת צוין במפורש כי "מקום החלופה המוצע מרוחק מכתובת מגוריה של המתלוננת". נראה אפוא כי נתון זה היה, מטבע הדברים, בעל משקל ממשי בקביעת מקום חלופת המעצר ובהחלטה שלא לאפשר למשיב להתגורר בבאר שבע. איני סבורה כי בנקודת הזמן הנוכחית, ובשים לב כאמור למצבה של המתלוננת, חל שינוי נסיבות המצדיק עריכת איזון שונה בין האינטרסים המתחרים. אציין כי לא נעלמה מעיני המלצתו של שירות המבחן, ואולם, כידוע, המלצה זו מהווה אך כלי עזר לקבלת ההחלטה, ואימוצה כפוף לשיקול דעתו של בית המשפט (ראו: בש"פ 2970/08 קזמאר נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (14.4.2008); בש"פ 3680/15 מרעי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (4.6.2015); בש"פ 8636/19 צ'רוינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (13.1.2020)).

16. אשר על כן, על אף שאין להמעיט בקושי עמו מתמודדים רעיית המשיב וילדיה, לא מצאתי כי שיקול זה גובר במקרה הנדון על האינטרס הטמון בשמירה על שלומה של המתלוננת.

17. על רקע כל האמור, הערר מתקבל, והחלטת בית המשפט המחוזי מיום 5.8.2021 מבוטלת. בקשת המשיב לשינוי תנאי מעצר הבית נדחית.

ניתנה היום, ג' בתשרי התשפ"ב (9.9.2021).

שׁוֹפֵט